

Vroegmoderne tijd

---

6 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een van de volgende elementen:

- De Inca's zagen de Spanjaarden aan voor goden, waardoor de Inca's de Spanjaarden met eerbied ontvingen / zich (in eerste instantie) niet verzetten tegen de Spanjaarden (wat bijdroeg aan de snelle verovering).
- De Spanjaarden brachten voor de Inca's onbekende wapens / paarden met zich mee, waardoor de Spanjaarden militair superieur waren (wat bijdroeg aan de snelle verovering).

Opmerking

Alleen als met een verwijzing naar de bron de oorzaak van de snelle verovering duidelijk wordt gemaakt, worden scorepunten toegekend.

7 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij 1:

- Het boek van Titu Cusi werd gezien als een waardevolle bron, omdat hij als vorst op de hoogte was van de gebeurtenissen rondom de komst van de Spanjaarden / omdat het een ooggetuigenverslag was van een Inca

1

bij 2:

- Er werd getwijfeld aan de objectieve / neutrale weergave van de verhouding, omdat Titu Cusi zich bekeerde tot het christendom / zijn relaas liet opschrijven door een Spaanse missionaris / het boek naar Filips II wilde opsturen (waardoor het waarschijnlijk was dat het boek een te positief beeld schetste)

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Door de verbetering van de boekdrukkunst konden vorsten sneller / meer wetten in het hele land afkondigen / meer propagandaboodschappen verspreiden, waardoor hun macht over het hele land / onder de bevolking werd geconsolideerd / werd verstevigd (zodat het vorstelijk absolutisme werd bevorderd).

9 maximumscore 4

Kern van een juist antwoord is:

bij 1:

De benoeming van de bisschop door Filips II paste bij

- de godsdienstpolitiek van de Habsburgers, want hiermee bereikte hij dat de vervolging van de protestanten beter aangepakt werd / dat kritiek op de rooms-katholieke kerk werd voorkomen 1
- de centralisatiepolitiek van de Habsburgers, omdat de vorst via een door hemzelf benoemde bisschop meer invloed had op het bestuur in Antwerpen 1

bij 2:

- Het Antwerpse stadsbestuur vreesde privileges te verliezen aan een door de vorst benoemde bisschop / invloed op het bestuur te verliezen 1
- De adel vreesde dat zij door de benoeming van een bisschop op basis van opleiding / competentie invloed verloren binnen de kerk (waar het gewoonlijk was bisschoppen te benoemen met adellijke achtergrond) 1

Opmerking

Alleen als bij 2 verschillende motieven worden genoemd worden 2 scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
10	<p>maximumscore 3</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat:</p> <p>bij 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • er openlijk calvinistische preken en bijeenkomsten plaatsvinden / grote aantallen calvinisten openlijk samenkomen (waaruit blijkt dat de vervolgingen gestopt zijn na de matiging) <p>bij 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Willem van Oranje als vertegenwoordiger van het centrale bestuur de orde in Antwerpen komt herstellen / het gebruik van de opstandige leus <i>Vive les Gueux</i> afkeurt (waarmee Willem van Oranje de kant van het centrale bestuur steunt) • Willem van Oranje zich door het (opstandige) volk laat toejuichen / laat vergezellen door de aanbieders van het smeekschrift (waarmee Willem van Oranje de kant van de hervormers steunt) 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
11	<p>maximumscore 3</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het tableau de boodschap moet overbrengen dat (na het tekenen van de Pacificatie van Gent) Willem van Oranje (als de held Perseus) de Spanjaarden (het monster) zal verslaan • waarmee bij de stedelingen de angst moet worden weggenomen dat zij door de Spaanse legers zullen worden gestraft voor de aansluiting bij de Pacificatie van Gent • met 'de heroriëntatie op het erfgoed van de klassieke Oudheid' kan worden verklaard dat het tableau wordt gebaseerd op een Griekse mythe 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
12	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>De Staten van Holland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wilden uitdragen dat (na de moord op Willem van Oranje) de Opstand doorging / de militaire aanpak van de Opstand niet veranderde (omdat die in handen kwam van de zoon van Willem van Oranje) • verleenden de titel 'Graaf van Holland' niet, omdat deze titel te veel (soevereine) macht aan Maurits zou geven / om duidelijk te maken dat Maurits in dienst was van de Staten 	<p>1</p> <p>1</p>
13	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <p>De <i>Cahiers des doléances</i> waren bedoeld om de onvrede weg te nemen door boeren de kans te geven hun klachten tegen het ancien régime te uiten (voor de vergadering van de Staten Generaal), terwijl uit de bron blijkt dat de boeren na het opmaken van de <i>Cahiers</i> weigeren zich nog neer te leggen bij de sociale ongelijkheid / bij de betaling van belastingen aan de kerk / bij de adel (wat bijdraagt aan het uitbreken van de Franse revolutie).</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Willem I wilde Gent / de Zuidelijke Nederlanden aan zich binden / wilde eenheid creëren in het (recent opgerichte) koninkrijk der Nederlanden 1
- Willem I kon duidelijk maken dat hij net als zijn voorvader een goede vorst voor Gent / de Zuidelijke Nederlanden zou zijn, omdat in het schilderij naar voren kwam dat zijn voorvader verdraagzaamheid tussen katholieken en protestanten bepleitte / dat de eenheid moest worden nagestreefd omdat de inwoners van de Nederlanden bij elkaar hoorden vanwege een gezamenlijk verleden 2

15 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het Frankfurter Parlement wil een Duitse eenheid / één grondwet voor geheel Duitsland tot stand brengen 1
- Met het afbeelden van (een van de volgende): 1
  - Friedrich Wilhelm IV als (spelend) kind dat geen belangstelling heeft voor de kroon / alleen interesse heeft voor Berlijn
  - Pruisen (als krachtige vrouw) die niets moet hebben van (het voorstel van) het Frankfurter Parlement
  - Von Gagern als (huilend) kind dat niet op kan tegen het grote / sterke Pruisen
- wordt weergegeven dat het Frankfurter Parlement zijn doel niet bereikt door de weigering van Pruisen om deel te nemen aan de Duitse eenheid / door de weigering van de keizerskroon door de koning van Pruisen 1

Opmerking

Alleen als een juiste oorzaak wordt genoemd voor het niet bereiken van het doel van het Frankfurter Parlement wordt 1 scorepunt toegekend aan een juiste verwijzing naar de bron.